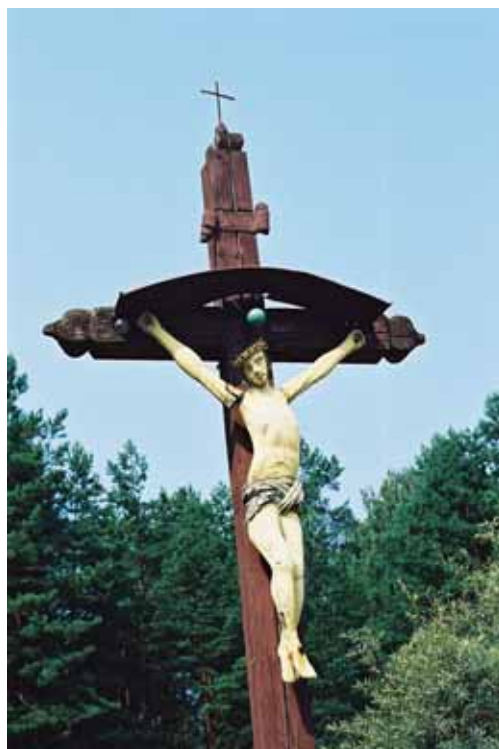

K R Z Y Ż E

Z E S Z Y T 4

Bartąg

Krzyż przydrożny drewniany przy wyjeździe z Bartąga do Bartążka. Interesujący ciesielski element zdobniczy na pogrubionej części trzonu.

Krzyż przydomowy drewniany, przy głównej ulicy w pobliżu kościoła. Daszek okapowy spłaszczony blaszany. Na ramionach krzyża napis: „ZBAW JEZU”.

Krzyż przydrożny drewniany, na wydzielonym terenie, przy wyjeździe w kierunku Tomaszkowa. Daszek okapowy dwuspadkowy blaszany – brak figurki Chrystusa. Na szczycie trzonu metalowy kuty krzyżyk.

Bartąg i okolice

Krzyż przydrożny drewniany przy drodze z Bartąga do Olsztyna. Ozdobne zakończenia ramion z symbolami literowymi: „GO”, „OP” i „...”. Daszek okapowy nad figurką Chrystusa spłaszczony, blaszany.

Krzyż przydrożny metalowy przy drodze z Bartąga do Tomaszkowa (przy wiadukcie kolejowym, na górze).

Krzyż przydrożny metalowy przy drodze z Bartąga do Tomaszkowa (przy wiadukcie kolejowym, na dole).

Bartąg i okolice

Krzyż przydrożny drewniany na skarpie przy drodze do Rusi. Daszek okapowy nad figurką Chrystusa łukowy, blaszany.

Krzyż przydomowy drewniany przy drodze do Rusi. Charakterystyczne „cebulaste” zakończenia ramion. Daszek okapowy nad figurką Chrystusa dwuspadkowy, drewniany.

Krzyż przydrożny metalowy przy drodze do Gągławek. Elementy ozdobne na połączeniu ramion, trzonie i zakończeniach ramion. Daszek okapowy nad figurką Chrystusa łukowy, blaszany.

Bartąg i okolice

Krzyż przydrożny drewniany przy drodze do Bartążka. Daszek okapowy nad figurką Chrystusa półkolisty, blaszany.

Bartążek

Krzyż przydrożny drewniany na wydzielonym terenie, w centrum wsi. Na trzonie charakterystyczna półeczka z figurką NMP. Daszek okapowy nad figurką Chrystusa półkolisty, blaszany.

Bruchwałd

Krzyż przydrożny drewniany na wydzielonym terenie, przy wyjeździe w kierunku Rykowca. Charakterystyczne krótkie ramiona krzyża, ze świątymi zakończeniami. Daszek okapowy nad figurką Chrystusa łukowy, blaszany.

Butryny i okolice

Krzyż przydrożny drewniany przy wyjeździe w kierunku Nowej Kaletki. Trzon osadzony w murowanym cokole. Daszek okapowy nad figurką Chrystusa łukowy, blaszany.

Krzyż przydrożny drewniany przy drodze z Butryn do Jarot. Daszek okapowy nad figurką Chrystusa łukowy, duży.

Chaberkowo

Krzyż drewniany przy małym leśnym cmentarzu, przy drodze z Chaberkowa do Łańska. Daszek okapowy nad figurką Chrystusa łukowy, blaszany.

Dorotowo

Krzyż na terenie cmentarza żołnierskiego z okresu I Wojny Światowej, przy wjeździe od strony Olsztyna. W tle symboliczne małe krzyże nagrobne. Tablica przy wejściu na cmentarz w trzech językach: polskim, niemieckim i rosyjskim:

„CMENTARZ WOJENNY 1914 – 1918
MIEJSCE SPOCZYNKU
149 ŻOŁNIERZY NIEMIECKICH
I 87 ROSYJSKICH”

Po wielu latach „zapomnienia” cmentarz jest zadbany i pielęgnowany.

Krzyż przydrożny, na wzgórzu przy wjeździe z Dorotowa do Olsztynka, upamiętniający ofiary I Wojny Światowej. Na kamiennej podstawie i tablicy obok napisy w trzech językach: polskim, niemieckim i rosyjskim:

„POLEGLYM NA
WOJNIE ŚWIATO-
WEJ 1914 – 1918”.

Dorotowo i okolice

Krzyż przydrożny (obecnie przydomowy) drewniany, przy starym wyjeździe z Dorotowa do Olsztyna. Daszek okapowy nad figurką Chrystusa łukowy, blaszany.

Krzyż przydrożny metalowy przy polnej drodze z Dorotowa do Gągławek. Daszek okapowy nad figurką Chrystusa półkolisty, z ozdobnymi promieniami.

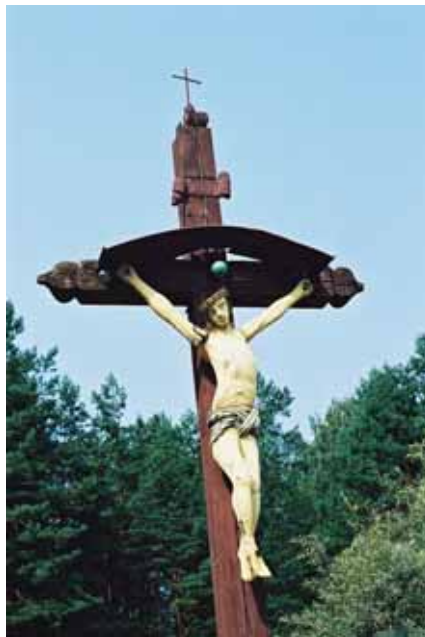

Krzyż przydrożny metalowy przy drodze z Dorotowa do Majd. Brak daszka okapowego nad figurką Chrystusa.

Gągławki

Krzyż przydrożny drewniany na wydzielonym terenie, przy drodze do Dorotowa, po rekonstrukcji przez pobliskiego mieszkańca w 2002 r. Daszek okapowy nad piękną drewnianą rzeźbą Chrystusa blaszany, łukowy. Po lewej stary krzyż i rzeźba w 2000 r.

Gągławki PGR

Krzyż przydrożny metalowy na wydzielonym terenie, na rozwidleniu drogi z Gągławek do Bartąga i Rusi. Daszek okapowy nad figurką Chrystusa półkolisty. W otoczeniu stare, symetrycznie sadzone drzewa.

Gietrzwałd

Krzyż misyjny drewniany w obejściu kościoła, z dużą drewnianą rzeźbą Chrystusa. Daszek okapowy półkolisty, blaszany.

Gietrzwałd

Krzyż przydrożny drewniany przy starej drodze Olsztyn – Ostróda, w centrum Gietrzwałdu. Daszek okapowy nad figurką Chrystusa łukowy, blaszany.

Krzyż przydrożny drewniany przy wyjeździe w kierunku Unieszewa. Daszek okapowy nad figurką Chrystusa łukowy, blaszany.

Krzyż przydrożny metalowy na wydzielonym terenie przy wyjeździe w kierunku Nagład. Daszek okapowy nad figurką Chrystusa łukowy, blaszany.

Gronity i okolice

Krzyż przydrożny drewniany na betonowym cokole, przy wyjeździe w kierunku zachodnim. Daszek okapowy nad figurką Chrystusa półkolisty, blaszany.

Krzyż przydrożny metalowy, przy drodze do Naterek. Krzyż z elementami ozdobnymi przy cokole i kulami na zakończeniach ramion. Daszek nad figurką Chrystusa półkolisty, duży.

Gryźliny

Krzyż przydrożny metalowy przy wyjeździe w kierunku leśniczówki Stawiguda. Nad krucyfiksem, osłoniętym półkolistym daszkiem, w zwieńczeniu trzonu krzyżyk i chorągiewka z napisem: „JHS”.

Jagielek

Cmentarz żołnierski leśny przy drodze z leśniczówki Wilkowo do Olsztyńska. Cmentarz po odbudowie. Stare drewniane krzyże zastąpiono kamiennymi – resztki starych poniewierają się jeszcze wśród drzew. Przy dużym centralnym krzyżu tablica pamiątkowa z napisami w trzech językach: polskim, niemieckim i rosyjskim „TU SPOCZYWAJĄ SZCZĄTKI ŻOŁNIERZY WOJNY 1914 – 1918. DLA ICH UPAMIĘTNIENIA ORAZ OFIAR WSZYSTKICH WOJEN”. Podpis pod tablicą: VOLKSBU ND DEUTSCHE KRIEGSGRABERFURSORGF (Narodowy Związek Niemieckich Opiekunów Grobów Wojennych).

Podobne cmentarze i pomniki poświęcone ofiarom wojny 1914 – 1918, przez lata zapomniane, teraz przywracane są do porządku. Tak stało się z cmentarzem w Dorotowie, pomnikami – kapliczkami w Bartągu, Mańkach, Klewkach, Sząbruku. Niestety wiele miejsc pamięci przestało istnieć, część popadła w ruinę tak jak pomnik w pobliżu tego cmentarza, po drugiej stronie leśnej drogi (opisany w zeszycie 3). W większości przypadków odbudowa stała się możliwa dzięki pomocy finansowej wysiedleńców (Niemców i Polaków). Świadczy to o trwałym związku z tym miejscem rdzennych mieszkańców katolickiej Warmii.

Jaroty i okolice

Krzyż przydrożny drewniany na skarpie przy drodze z Jarot do Bartąga. Nad figurką Chrystusa duży dwuspadkowy drewniany daszek.

Krzyż przydrożny drewniany na wydzielonym terenie, przy drodze z Jarot do Bartąga. Nad figurką Chrystusa duży dwuspadkowy drewniany daszek.

Jaśniewo

Krzyż drewniany na terenie prywatnej posesji, przy drodze z Przykopu do Łańska.

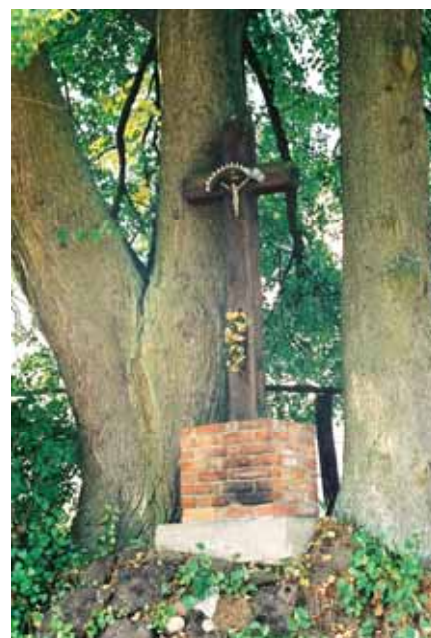

Kaborno i okolice

Krzyż przydrożny drewniany przy kaplicy w Kabornie, na rozwidleniu dróg. Charakterystyczne ciężkie proporcje konstrukcji i głęboki blaszany daszek okapowy nad figurką Chrystusa.

Krzyż przydrożny drewniany przy polnej drodze z Kaborna do Kolonii Kaborno. Krzyż usytuowany między starymi drzewami, osadzony w ceglany cokole na betonowej podbudowie. Daszek nad figurką Chrystusa łukowy, blaszany.

Krzyż przydrożny drewniany na wydzielonym terenie, przy polnej drodze z Kaborna do Wygody, przy leśniczówce Mazuchy.

Klebark Mały

Krzyż przydrożny drewniany na wydzielonym terenie, przy głównej drodze do Grądka. Charakterystyczne ozdobne zakończenia ramion krzyża. Daszek okapowy nad piękną starą drewnianą rzeźbą Chrystusa blaszany, łukowy.

Klebark Wielki

Krzyż przydrożny na wydzielonym terenie, przy wyjeździe do Klewek. Na trzonie, pod krucyfiksem osłoniętym dwuspadkowym drewnianym daszkiem, mała drewniana kapliczka skrzynkowa – obiekt o podwójnej symbolice. W skrzynce (puszce) figurka NMP.

Krzyż przydrożny metalowy przy wyjeździe do Klewek. Charakterystyczne smukłe proporce konstrukcji z ozdobnymi zakończeniami ramion. Nad figurką Chrystusa tabliczka z napisem: „INRI”.

Klebark Wielki i okolice

Krzyż przydrożny drewniany na wydzielonym terenie, przy wyjeździe w kierunku Silic.

Krzyż przydrożny drewniany na wydzielonym terenie, przy wyjeździe w kierunku Silic. Ramiona krzyża z ozdobnymi zakończeniami. Daszek okapowy nad figurką Chrystusa blaszany, łamany.

Klewki

Krzyż przydomowy drewniany w pobliżu kościoła. Charakterystyczny duży półkolisty daszek okapowy nad figurką Chrystusa.

